

6.12.2023

BETÄNKANDE

om Europaparlamentets rekommendation till rådet, kommissionen och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om den förebyggande diplomatins roll i hanteringen av frusna konflikter runt om i världen – missade möjligheter eller förändringar för framtiden
(2023/2050(INI))

Utskottet för utrikesfrågor

Föredragande: Željana Zovko

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS REKOMMENDATION	3
MOTIVERING	21
BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN	24
INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	25
SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	26

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS REKOMMENDATION

till rådet, kommissionen och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om den förebyggande diplomatins roll i hanteringen av frusna konflikter runt om i världen – missade möjligheter eller förändringar för framtiden (2023/2050(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna rekommendation

- med beaktande av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 20 juni 2011 om konfliktförebyggande och av den 22 januari 2018 om den integrerade strategin för konflikter och kriser,
- med beaktande av den globala strategin för Europeiska unionens utrikes- och säkerhetspolitik av den 28 juni 2016,
- med beaktande av rådets slutsatser och koncept för EU:s fredsmedling av den 7 december 2020,
- med beaktande av handlingsplanen *En strategisk kompass för säkerhet och försvar – För ett EU som skyddar sina medborgare, värden och intressen och bidrar till internationell fred och säkerhet*, som godkändes av rådet den 21 mars 2022 och av Europeiska rådet den 25 mars 2022,
- med beaktande av det gemensamma arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 1 september 2023 *Updated Toolset for EU Conflict Analysis and Conflict Early Warning – Objectives, processes and guidance* (SWD(2023)0295),
- med beaktande av sin rekommendation av den 10 februari 1999 om inrättandet av en europeisk civil fredskår¹,
- med beaktande av FN:s nya agenda för fred av den 20 juli 2023,
- med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 av den 31 oktober 2000 om kvinnor, fred och säkerhet,
- med beaktande av sin resolution av den 23 oktober 2020 om jämställdhet inom EU:s utrikes- och säkerhetspolitik²,

---

¹ EUT C 150, 28.5.1999, s. 164.

² EUT C 404, 6.10.2021, s. 202.

- med beaktande av sin resolution av den 12 mars 2019 om utveckling av EU:s kapacitet för konfliktförebyggande och medling³,
  - med beaktande av sin resolution av den 18 april 2023 om genomförandet av en civil GSFP och annat EU-stöd till civil säkerhet⁴,
  - med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 6 oktober 2023 om EU:s klimatdiplomati,
  - med beaktande av sin resolution av den 14 juni 2018 om georgiska ockuperade territorier tio år efter den ryska invasionen⁵,
  - med beaktande av artikel 118 i arbetsordningen,
  - med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor (A9-0404/2023), och av följande skäl:
- A. Att bevara freden, förebygga konflikter och stärka den internationella säkerheten hör till de viktigaste målen för EU:s yttre åtgärder enligt artikel 21.2 i fördraget om Europeiska unionen.
  - B. En föränderlig geopolitisk kontext som präglas av framväxande stormakter som konfronteras med sedan länge dominerande aktörer, angrepp på det multilaterala systemet, demokratin och den regelbaserade ordningen, våld som återigen blossar upp i tidigare utdragna konflikter, ny teknik, cyberhot, illasinnad påverkan från tredje part, klimatkrisen och krisen för den biologiska mångfalden, en global ekonomisk ojämlikhet utan motstycke, upphävande av rättigheter, särskilt för kvinnor, ihållande och systematisk utestängning av och diskriminering av hela samhällsgrupper, global tillbakagång i fråga om mänskliga rättigheter och demokrati, frågor som rör livsmedelstrygghet samt migration är några av de faktorer som bidrar till konflikter och instabilitet runt om i världen, särskilt med tanke på Rysslands olagliga anfallskrig mot Ukraina och de ökande spänningarna i Mellanöstern.
  - C. FN definierar ”förebyggande diplomati” som diplomatiska åtgärder som vidtas för att förhindra att tvister eskalerar till konflikter och för att begränsa spridningen av konflikter när de uppstår.
  - D. Förebyggande diplomati i EU omfattar politiskt och ekonomiskt stöd till det multilaterala systemet, handel, utveckling, humanitärt bistånd och mänskliga rättigheter, med fokus på att hitta möjligheter att få bukt med orsakerna till konflikter och skapa utrymme för dialog, ofta i partnerskap med internationella och regionala organisationer och berörda parter.
  - E. Frusna konflikter underblåser och normaliserar nationalistiska narrativ och uppfattningar och vidmakthåller extremhögerns uppgång.

³ EUT C 23, 21.1.2021, s. 16.

⁴ Antagna texter, P9_TA(2023)0106.

⁵ EUT C 28, 27.1.2020, s. 97.

- F. Framväxande stormakter konfronteras med traditionella aktörer, och tillsammans med ny teknik och ytterligare globalisering leder detta till ökad internationell konkurrens, vilket i kombination med klimatförändringar, otrygg livsmedelsförsörjning och migration ger upphov till ökande spänningar och konflikter över hela världen som också utmanar EU.
- G. Den multilaterala, regelbaserade ordningen är för närvarande hotad och utmanas i den instabila geopolitiska situationen, vilket gör det absolut nödvändigt att EU reagerar på internationella konfliktsituationer i linje med sina proklamerade värden mänskliga rättigheter, jämlikhet, frihet, demokrati, rättsstaten och mänsklig värdighet, för att inte ytterligare försvaga stödet för multilateralism. Vissa tidigare allianser som bygger på ett gemensamt intresse för att rubba detta system börjar dyka upp igen, såsom Brasilien, Ryssland, Indien, Kina och Sydafrika (Briks-länderna). Rysslands ensidiga agerande har haft en betydande inverkan på tillkomsten av allianser och upprättandet av dess inflytandesfärer.
- H. För att främja demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstaten är det angeläget att upprätthålla och försvara multilateralismen och en regelbaserad världsordning.
- I. Autokratiska aktörer utmanar de mänskliga rättigheternas universalitet och undergräver demokratiska normer i hela världen. En värld av sunda demokratier, det vill säga en värld med starka demokratiska system, är en säkrare värld, eftersom demokratier har omfattande kontroller och motvikter som förhindrar autokratiernas oförutsägbarhet.
- J. De största konflikterna kommer från statliga och icke-statliga aktörer som använder hybridstrategier, cyberattacker, desinformationskampanjer och direkt inblandning i val och politiska processer, ekonomiskt tvång och instrumentalisering av strömmar av irreguljär migration.
- K. EU måste förbättra sina förebyggande verktyg och erkänna den viktiga roll som unionen spelar för att bevara fred, stabilitet och säkerhet både inom och utanför EU:s gränser.
- L. EU är den största internationella biståndsgivaren i världen och bidrar till att övervinna fattigdom och främja global utveckling. Unionen har inte uppnått samma inverkan på arenan för offentlig diplomati och bör därför öka sin ambition och synlighet på området förebyggande diplomati runt om i världen, främst genom att informera om sina resultat och framgångar inom den diplomatiska verksamhet som hittills har bedrivits samt om resultaten av sitt ekonomiska stöd. EU genomför en grundlig utvärdering av de instrument som finansierar internationellt samarbete.
- M. EU:s förhållningssätt till förebyggande diplomati syftar till att bevara freden, förebygga konflikter och stärka den internationella säkerheten, med åtgärder inom flera dimensioner, på flera nivåer och med flera aktörer, samtidigt som man tar sig an olika aspekter och skeden av konflikter och främjar forum för dialog.
- N. Att enbart förlita sig på politiska, diplomatiska eller militära strategier visar sig ofta vara otillräckligt för att förebygga konflikter, och det behövs därför en övergripande, ambitiös, inkluderande och jämställdhetsorienterad strategi för konfliktförebyggande och fredsbyggande som inbegriper humanitärt bistånd, utvecklingssamarbete, handels-, utrikes- och säkerhetspolitik, återställande och upprätthållande av den nationella

rättsordningen, inrättande eller återuppbyggnad av administrativa strukturer, dialog mellan olika etniska och religiösa grupper och andra strategier för konfliktlösning, bland annat genom bekämpning av straffrihet. EU:s åtgärder inom förebyggande diplomati måste i första hand vägledas av ett orubbligt engagemang för sådant samarbete som syftar till att främja demokrati och utveckling samt förtroendeskapande åtgärder mellan olika parter.

- O. EU:s internationella utvecklingsinsatser och demokratistöd är viktiga utrikespolitiska verktyg för EU. Valobservatörsuppdrag spelar en viktig roll för att stärka EU:s engagemang i partnerländerna, bland annat genom att stödja deras ansträngningar att fullgöra sina internationella skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter.
- P. I enlighet med det nya europeiska samförståndet om utveckling erkänner EU och dess medlemsstater kopplingen mellan hållbar utveckling, humanitära insatser, fred och säkerhet för att uppnå målen i FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling och målen för hållbar utveckling, i synnerhet mål 16 om främjande av fredliga och inkluderande samhällen.
- Q. Rådet har utsett nio särskilda EU-representanter för olika instabila och konflikttrubbade regioner, varav vissa fungerar som medlare och fredsförmedlare med syftet att förhindra att tvister trappas upp och begränsa spridningen av konflikter när de inträffar, men deras initiativ och effekterna av deras agerande är inte alltid tillräckligt synliga eller effektiva. Det är viktigt att EU:s särskilda representanter har ett brett, flexibelt mandat som kan anpassas till föränderliga geopolitiska omständigheter, i syfte att främja EU:s politik och intressen i specifika regioner och länder och spela en aktiv roll i förebyggande diplomatiska insatser.
- R. EU saknar det förtroende, de medel, de resurser eller de verktyg som krävs för att utveckla sin fulla medlingspotential på områden av strategisk betydelse och betraktas eventuellt inte som opartiskt av en eller flera av de stridande parterna. Detta skulle kunna leda till en ökning av antieuropeiska narrativ i EU:s omedelbara grannskap och länder utanför EU.
- S. Rysslands olagliga, provocerade och oberättigade anfallskrig mot Ukraina och mot Georgien i augusti 2008, och dess konsekvenser runt om i världen, belyser behovet av kraftfullare och mer ambitiösa, trovärdiga, strategiska, konkreta och enhetliga EU-insatser på världsarenan, och visar särskilt på behovet av ett EU som självständigt fastställer sina egna strategiska mål och utvecklar och använder den kapacitet som behövs för att fullfölja dem för att undvika att tidigare misstag upprepas och lära av dem inför framtida utmaningar. EU bör avsätta alla nödvändiga ekonomiska resurser för att ta itu med de snabbt ökande geopolitiska utmaningarna och investera mer i förebyggande diplomati och andra konfliktförebyggande åtgärder för att förhindra att konflikter sprids, eftersom de skadar den sociala och ekonomiska utvecklingen i de drabbade områdena.
- T. Säkerheten i det östra grannskapet och på västra Balkan, i Sahelregionen, i Västafrika och på Afrikas horn hotas i hög grad av Rysslands invasion av Ukraina och landets illasinnade hybridaktioner, och risken för att denna aggression spiller över på grannländerna. Destabiliseringen av vårt omedelbara grannskap hotar stabiliteten,

freden och säkerheten vid EU:s yttre gränser och därmed även för EU och dess medlemsstater. EU måste öka effektiviteten i sin säkerhets- och försvarspolitik, i synnerhet i länderna inom det östliga partnerskapet.

- U. Rysslands anfallskrig mot Ukraina är en väckarklocka för EU. Situationen är ett omedelbart hot mot den europeiska och globala säkerhetsordningen och säkerheten för EU och dess medlemsstater samt dess kandidatländer och potentiella kandidatländer. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och dess konsekvenser runt om i världen har drivit på en geopolitisk omdefiniering av EU:s utrikespolitik, inbegripet en omprövning av unionens svarsmekanismer, däribland dess verktygslåda för förebyggande diplomati, och har utlöst uppmaningar från allmänheten om att EU ska agera på ett konsekvent sätt i sitt svar på internationella konflikter.
- V. EU bör aktivt bedriva förebyggande diplomati i regioner med frusna konflikter för att förhindra upptrappning och främja stabilisering.
- W. EU har alltid strävat efter att underlätta direkta samtal och minska risken för upptrappning i olika regioner i världen genom att erbjuda stöd till fredsprocesser, fredsbyggande initiativ och regionala system för tidig varning i ett komplext geopolitiskt sammanhang.
- X. Medlemsstaternas bristande vilja att bortse från sina enskilda politiska eller ekonomiska intressen i de yttre förbindelserna för att tillsammans bygga upp gemensam kapacitet och fullt ut utveckla strategiskt oberoende är ett av de största hindren för EU:s globala ledarskap inom förebyggande diplomati.
- Y. EU bör fortsätta att arbeta för att fullt ut utveckla sina egna autonoma och permanenta instrument inom ramen för sina yttre åtgärder, den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp) och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP).
- Z. Civil krishantering är en grundläggande del av Gusp.
- AA. Samordningen mellan Europeiska utrikestjänsten, parlamentet och medlemsstaterna behöver omprövas och stärkas för att bygga upp gemensam kapacitet och modernisera nuvarande strategier för att uppnå konkreta resultat och lansera meningsfulla initiativ inom förebyggande diplomati, fredsbyggande och fredsskapande åtgärder. EU måste tala med en röst, och unionens åtgärder på fältet bör anpassas till medlemsstaternas när det gäller tidig varning, konfliktförebyggande och krishantering. Konfliktförebyggande är ett gemensamt mål för alla medlemsstater.
- AB. EU:s trovärdighet är av största vikt för att dess förebyggande diplomatiska åtgärder ska kunna fungera i praktiken, eftersom förtroendet för EU då stärks bland de olika aktörer som är inblandade i en konflikt. I detta avseende är det nödvändigt att säkerställa högsta möjliga samordning och samstämmighet i EU:s yttre åtgärder, särskilt genom att säkra den ledande roll som vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik har som en brobyggare mellan Gusp och EU:s yttre förbindelser. Kommissionen måste stärka sin samordning med utrikestjänsten,

bland annat inom EU:s initiativ och åtgärder för förebyggande diplomati, genom att garantera full överensstämmelse med artiklarna 3.2 och 9 i beslutet om utrikestjänsten⁶.

- AC. Den globala finansieringen av konfliktförebyggande och fredsbyggande är den lägsta på 15 år⁷.
- AD. Inom instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen finns det ett tematiskt program för fred, stabilitet och konfliktförebyggande. Kommissionen har offentliggjort ett flerårigt vägledande program som anslår 870 970 044 euro för perioden 2021–2027 till detta temaområde, varav endast 13–18 % kommer att anslås till konfliktförebyggande.
- AE. EU:s civila och militära insatser har ett mandat för konfliktförebyggande, fredsbevarande och krishantering. Kapaciteten i deras förebyggande verktygslåda bör utökas och ytterligare personalutbildning bör tillhandahållas.
- AF. Tyvärr har EU vid olika tillfällen brustit i tydlighet i sin externa representation, något som uppenbart påverkar unionens sammanhållning och därmed dess trovärdighet världen över. Det är nödvändigt att tydligt definiera befogenheterna för vice ordföranden/den höga representanten, kommissionens ordförande och Europeiska rådets ordförande angående EU:s yttre åtgärder och representation, eftersom det nuvarande regelverket är oklart när det gäller befogenheterna för varje institutionell person.
- AG. Forskning visar att kvinnor och män upplever, deltar i och påverkas av våldsamma väpnade konflikter på olika sätt och har olika uppfattningar om fred⁸.
- AH. Genomförandet av agendan för kvinnor, fred och säkerhet är ett viktigt verktyg för att bekräfta att kvinnor i alla åldrar tillförsäkras en meningsfull och rättvis roll i beslutsfattandet under alla stadier av konfliktförebyggande, fredsskapande, fredsbyggande och återuppbyggnad efter konflikter. I EU:s strategiska kompass utgör kvinnor, fred och säkerhet en integrerad del av dokumentet.
- AI. Symboliska minnesmärken och kulturarvsmonument i krigsdrabbade områden bidrar till fredsbyggande och försoning mellan samhällen.
- AJ. Stöd till kultur och tydligt riktade resurser för internationella kulturella förbindelser skulle i hög grad stärka EU:s förmåga att fullt ut utveckla och stödja sina interkulturella förbindelser med partner som en värdefull del av verktygslådan för förebyggande diplomati.
- AK. EU:s kulturdiplomati och skyddet av det kulturella och historiska arvet är viktiga för samexistens, fred, demokrati och hållbar utveckling genom att främja solidaritet, tolerans och försoning genom EU:s delegationer och aktörer på plats.

---

⁶ Rådets beslut 2010/427/EU av den 26 juli 2010 om hur den europeiska avdelningen för yttre åtgärder ska organiseras och arbeta, EUT L 201, 3.8.2010, s. 30.

⁷ OECD:s kommitté för utvecklingsbistånd, [Peace and Official Development Assistance](#), oktober 2023.

⁸ Humanitarian Law & Policy, '[Gendered impacts of armed conflict and implications for the application of IHL](#)', 30 juni 2022.

- AL. USA:s återkomst till FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco) är viktigt för det globala samarbetet om transnationella utmaningar, även förebyggande diplomatiska insatser.
- AM. Klimatdiplomati definierar klimatförändringarna som en del av politiken för yttre åtgärder och understryker behovet att integrera klimatmål och hantera klimatrisker på högsta diplomatiska nivå och inom alla politikområden.
- AN. Samarbete med medlemsstater, institutioner, transatlantiska och internationella partner, EU:s kandidatländer och andra länder genom utbyte av verktyg, information och praxis kan spela en nyckelroll för att uppgradera och förbättra EU:s förebyggande diplomatiska verktyg.
1. Europaparlamentet rekommenderar rådet, kommissionen och vice ordföranden/den höga representanten att
- a) erkänna den starka kopplingen mellan de inre och yttre dimensionerna av EU:s politik och säkerhet och låta detta återspeglas i hur man närmar sig konfliktförebyggande och konfliktlösning, och att förebyggande diplomati bör ske både inom och utanför EU; fullt ut utnyttja de möjligheter som Lissabonfördraget erbjuder för att stärka befintliga samordningsmekanismer; erkänna att den snäva tolkningen av säkerhet måste överges och diskussionen inledas utifrån ett koncept som inte bortser från faktorer som miljöfaror, hot om sjukdomar, svält, social orättvisa, desinformation och våld,
  - b) sätta respekten för grundläggande, konstitutionella och mänskliga rättigheter och skyddet av medborgerliga friheter i centrum för den inre och yttre säkerhetspolitiken och dess insatser för förebyggande diplomati, eftersom EU:s förmåga att agera som global utrikespolitisk aktör, pålitlig internationell partner, opartisk medlare och trovärdig säkerhets- och försvarsaktör bygger på unionens förmåga att främja dessa värden, samtidigt som den proaktivt definierar, hävdar och försvarar sina europeiska intressen i världen,
  - c) anpassa och regelbundet uppdatera EU:s verktyg för konfliktförebyggande och konfliktlösning efter konflikternas föränderliga karaktär, bland annat till följd av klimatförändringarna och därav följande katastrofer, geopolitisk instabilitet, miljörisker, hot om sjukdomar, svält, social orättvisa, framväxten av ny teknik, den globala kapplöpningen om råvaror, ökande ojämlikhet runt om i världen och livsmedelsknapphet, samtidigt som man kontinuerligt gör en bedömning av framväxande globala utmaningar och effektivt främjar fred, stabilitet och säkerhet,
  - d) stärka sin roll och sitt meningsfulla deltagande i processerna för konfliktförebyggande och konfliktlösning och i medling i samband med genomförandet av de avtal om eldupphör som framförhandlas av EU, för att se till att de instrument som tillämpas av EU fungerar effektivt och underlätta konkreta framsteg,
  - e) fullt ut använda de medel som står till deras förfogande för att förebygga konflikter, anpassa EU:s förebyggande och konfliktlösning, vidareutveckla

verktygen i linje med unionens geopolitiska agenda och värden samt fungera som garant för genomförandet av avtal om eldupphör som tillkommit genom EU:s medling och som en opartisk och värdebaserad medlare under kriser och konflikter runt om i världen, med tanke på att EU är känt för sin legitimitet, trovärdighet, opartiskhet och inkludering; säkerställa respekt för länders suveränitet i all förebyggande diplomati; påminna om att EU bör spela en viktig diplomatisk roll för att få ett slut på konflikterna runt om i världen,

- f) integrera EU:s verktyg för förebyggande diplomati i strukturella förebyggande mekanismer och åtgärder, till exempel politiska överenskommelser mellan olika aktörer som är inblandade i konflikter, nationella dialoger för försoning, fredsbyggande och övergångsrättvisa samt sannings- och försoningskommissioner,
- g) integrera kulturarvet i EU:s övergripande strategi för krishantering, som en övergripande komponent i alla åtgärder inom EU:s verktygslåda för konflikter och kriser,
- h) uppmana medlemsstaterna att bortse från sina enskilda intressen i de yttre förbindelserna och tillsammans bygga upp gemensam kapacitet för konfliktförebyggande och medling,
- i) utarbeta en uppsättning tydliga och praktiska regler för EU:s yttre åtgärder och representationen av vice ordföranden/den höga representanten, kommissionens ordförande och Europeiska rådets ordförande samt säkerställa konsekvens i deras mandat; förbättra EU:s medlingskapacitet genom att främja politiska uppdrag och undersökningsuppdrag, undersökningar och utredningar,
- j) säkerställa effektiv komplementaritet och en harmoniserad strategi med parlamentet och nära samarbeta med parlamentets förebyggande diplomatiska åtgärder, eftersom parlamentarisk diplomati och parlamentets verksamhet i detta avseende, såsom dess officiella uppdrag i tredjeländer och multilaterala forum, bidrar till att främja mänskliga rättigheter, demokratiska normer och politisk pluralism i hela världen, liksom konfliktförebyggande och fredsbyggande; lägga fram årliga bedömningar för parlamentet av EU:s verksamhet när det gäller förebyggande diplomati i hela världen, liksom översyner av EU:s system för tidig varning för konflikter när så är lämpligt,

Förståelse av den lokala och kulturella kontexten

- k) förbättra EU:s förståelse av kontexter som rör lokala förhållanden, historia, politik, geografi, religion, miljö och minoriteters rättigheter samt sociala och kulturella kontexter och satsa på att odla nödvändig kompetens bland utrikestjänstens personal som arbetar med och för konfliktförebyggande och konfliktlösning, liksom medling och genomförande av avtal om eldupphör, och utveckla vägledning i detta avseende; förbättra förståelsen av och ta itu med de bakomliggande orsakerna till konflikter för att förhindra att konflikter uppstår och sprids,

- l) diversifiera EU:s och dess medlemsstaters diplomatiska kår för att säkerställa att den demografiska mångfalden och inkluderingen av minoriteter gynnar den diplomatiska processen ur både empiriska och normativa perspektiv,
- m) skraddarsy stödet till statsuppbyggnad efter den kulturella, historiska, lokala, socioekonomiska, miljömässiga och politiska kontexten i det berörda land som tar emot det och kontinuerligt uppdatera det som reaktion på de lokala förhållandena med hjälp av en noggrann och detaljerad politisk analys för en gemensam strategisk respons; främja öppen kommunikation och samråd med lokala parter och alla delar av samhället i det berörda landet, i synnerhet organisationer i det civila samhället och icke-statliga organisationer, för att bättre förstå den lokala och kulturella kontexten, bygga upp förtroende, uppmuntra kontakter människor emellan och samla in information för tidig varning i drabbade områden,
- n) uppmana Europeiska rådet och utrikestjänsten att ytterligare öka EU:s synlighet i andra tredjeländer och partnerländer och stärka EU:s kulturdiplomati och dimensioner och verksamhet som rör internationella kulturella förbindelser som ett relevant instrument för fred, fredsbyggande och konfliktförebyggande och för att anta globala utmaningar, och visa på EU:s mervärde samt främja samarbetet och förbindelserna med dessa länder och internationella partner; använda och utvidga komponenten för skydd av kulturarvet i konflikter och kriser som en faktor som bidrar till utvecklingen av fred, försoning och ömsesidig förståelse samt interkulturell dialog i konfliktområden och områden efter konflikter; öka EU:s stöd till de kreativa och konstnärliga sektorerna i länder utanför EU, inbegripet stöd till kapacitetsuppbyggnad; främja gemensamt kulturellt skapande mellan länder utanför EU, bland annat genom att främja kulturella utbyten och möten,
- o) stärka jämställdhetsperspektivet i sin förebyggande diplomatiska verksamhet, i syfte att bättre skydda kvinnors och flickors rättigheter och öka deras deltagande i sådan verksamhet; säkerställa jämställdhet bland särskilda representanter och särskilda sändebud i linje med den politiska ramen för jämställdhet, särskilt den tredje handlingsplanen för jämställdhet och EU:s jämställdhetsstrategi för 2020–2025; effektivt genomföra EU:s strategi för kvinnor, fred och säkerhet och handlingsplanen för jämställdhet för att uppnå hållbar och varaktig fred och säkerhet,
- p) utveckla och integrera jämställdhetsorienterade konfliktanalyser som bygger på lyhörddhet för den lokala kontexten och erkänner konflikters könsrelaterade drivkrafter och konsekvenser i alla planeringsantaganden i syfte att stärka de förebyggande insatserna och minska riskerna för återfall i konflikter,
- q) inkludera kvinnors deltagande och jämställdhetsindikatorer i alla processer för tidig varning, konfliktförebyggande och insatser i ett tidigt skede,
- r) utnyttja den fulla potentialen för ”utbildningsdiplomati” som ett grundläggande instrument inom den förebyggande diplomatin, särskilt EU:s Erasmus+-program; utveckla utbildningsverksamhet inom denna ram med länder utanför EU, bland

annat genom Erasmus+; främja studentutbyten och studentbesök på historiska minnesplatser i länder utanför EU i syfte att främja interkulturell dialog,

- s) bevaka regional fragmentering och utarbeta regionala konflikthanalyser i syfte att bedöma och förebygga gränsöverskridande hot och spänningar mellan stater samt befintliga eller potentiella spridningseffekter,

EU:s system för tidig varning för konflikter

- t) säkerställa att EU:s system för tidig varning för konflikter är tillräckligt proaktivt, försett med nödvändiga resurser och bygger på framåtblickande, heltäckande och gedigna analyser av riskfaktorer som ofta står i korrelation till utbrott av våld, liksom förvaltningsverktyg som identifierar, bedömer och hjälper till att prioritera situationer som riskerar att utvecklas till våldsamma konflikter,
- u) nära och systematiskt involvera EU-delegationer i länder och regioner som riskerar att drabbas av konflikter eller som hanterar frusna och olösta konflikter i övervakningen av situationen på plats och regelbundet bidra till EU:s system för tidig varning för konflikter; förespråka fullständigt och obehindrat humanitärt tillträde och respekt för internationell rätt vid förebyggande diplomati i frusna konflikter,
- v) bedöma de resultat som uppnåtts genom EU:s system för tidig varning för konflikter och föreslå justeringar för att göra det mer effektivt, så att det kan identifiera strukturella riskfaktorer och göra det möjligt för beslutsfattare att i god tid utveckla strategiska åtgärder för att minska riskerna och hitta möjligheter till konfliktförebyggande,
- w) se till att denna mekanism har ett nära samarbete med EU:s underrättelse- och lägescentral (Intcen), utrikestjänstens krishanteringscentrum och satellitcentrumet på grund av behovet av ett relevant informationsflöde i detta avseende; stärka EU Intcen och utrikestjänstens krishanteringscentrum genom att utöka deras personal, finansiella resurser och kapacitet,
- x) upprätta ett nära samarbete med relevanta FN-kontor och FN-organ och andra internationella aktörer på plats för att samla information i samband med insatser för tidig varning,
- y) kontinuerligt förbättra säkerhetsprotokollen för avdelningar som arbetar med underrättelse och/eller med känslig information,

Rollen för särskilda representanter och särskilda sändebud i den förebyggande diplomatin, deras ansvarsskyldighet och överblick över vad de uppnått i konfliktlösningsprocesser

- z) beakta lokala, kulturella och historiska bakgrunder när särskilda representanter och sändebud utses för att undvika att skapa kontroverser i konfliktregioner om utnämningen kommer från en medlemsstat med historiska band till den berörda regionen som skulle kunna hota uppfattningen om dem som opartiska medlare; ta hänsyn till den avgörande betydelsen av att dessa representanter är väl förtrogna med och utbildade på det område som de kommer att bedöma,

- aa) grundligt bedöma, inbegripet granskning i parlamentet, de initiativ som tagits av EU:s särskilda representanter och sändebud samt deras resultat och hur de bidrar till förebyggande diplomati, konfliktlösningsprocesser eller genomförandet av de avtal om eldupphör som förhandlats fram av EU, i förekommande fall,
- ab) göra regelbundna och grundliga bedömningar av ansvarsskyldigheten för EU:s särskilda representanter och sändebud i enlighet med deras mandat och ge en översikt över de initiativ som de har tagit och de resultat som de har uppnått i konfliktlösningsprocesserna samt medling vid genomförandet av de avtal om eldupphör som förhandlats fram av EU,
- ac) förbättra insynen i och den parlamentariska granskningen av det arbete som utförs av EU:s särskilda representanter och sändebud genom att förse parlamentet med regelbundna och detaljerade rapporter om deras verksamhet och resultat i enlighet med deras mandat; främja närmare förbindelser mellan EU:s särskilda representanter och sändebud och parlamentet mot bakgrund av de interparlamentariska diplomatiska insatserna,
- ad) se till att utnämningen av EU:s särskilda representanter, särskilda sändebud och ambassadörer kan bekräftas först efter en positiv utvärdering av parlamentets utskott för utrikesfrågor,

Lärdomar från konfliktlösning genom medling av EU och frusna konflikter och avtal om eldupphör som förhandlats fram av EU, liksom frusna och olösta konflikter

- ae) genomföra en studie av lärdomarna från EU:s tidigare åtgärder, missade möjligheter till förebyggande diplomati och det man uppnått i processen för fredlig konfliktlösning, till exempel i Sahelregionen, Västafrika och Afrikas horn, västra Balkan, Sydkaukasien, Cypern, Nordirland, Afghanistan, Mellanöstern, Moldavien och Ukraina,
- af) i framtiden förhindra eventuella negativa konsekvenser av att EU-uppdrag i konfliktregioner avbryts i förtid och av att mycket ineffektiva uppdrag eller uppdrag som kan få negativa politiska och säkerhetsmässiga effekter fortsätter,
- ag) utöka verktygslådan för förebyggande diplomati inom ramen för EU:s civila och militära uppdrag och insatser samt deras kapacitet och personalutbildning för att förutse och reagera snabbare på framväxande situationer på fältet,
- ah) se till att EU tar på sig en mer aktiv roll för att stödja alla skeden i den FN-ledda processen om Cypernfrågan, med alla lämpliga medel som står till unionens förfogande, bland annat genom att utse ett EU-sändebud, i syfte att nå en övergripande lösning av Cypernfrågan inom ramen för FN, i enlighet med relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd och i linje med de principer som EU och regelverket bygger på,
- ai) dra lärdom av bristen på framsteg i genomförandet av de avtal om eldupphör som framförhandlats av EU, inbegripet avtalet av den 12 augusti 2008 om eldupphör mellan Ryssland och Georgien, som tillkom genom EU:s medling,

- aj) betona att EU måste spela en aktiv roll där det förekommer brott mot internationell humanitär rätt,
- ak) säkerställa en samordnad strategi mellan EU och dess medlemsstater i det konfliktförebyggande och fredsbyggande arbetet, i motsats till vad som skedde i Afghanistan, där de arbetade parallellt i olika regioner,
- al) stärka EU:s förmåga att noggrant och löpande analysera och förutsäga den politiska och säkerhetsmässiga situationen i krisregioner och anpassa EU:s svar på ändrade förhållanden på fältet, bland annat genom att se till att det finns en ansvarig kontaktpunkt för konfliktanalys i varje EU-delegation; säkerställa komplementaritet mellan insatser på fältet och diplomatiska insatser mellan regeringar, representanter och andra relevanta aktörer på statlig nivå,
- am) bedöma vad som har saknats i EU:s förebyggande diplomatiska insatser i Bosnien och Hercegovina för att avvärja spänningarna till följd av provocerande retorik och separatistiska handlingar som undergräver landets ambitioner om EU-medlemskap; eftertryckligen uppmana Bosnien och Hercegovina att snarast nå en gemensam politisk överenskommelse för att följa kommissionens rekommendation av den 8 november 2023 om att kunna inleda anslutningsförhandlingar före mars 2024, även med beaktande av den instabila geopolitiska situationen och insatserna för att förhindra illasinnad extern påverkan i regionen, och på så sätt bana väg för permanent fred och stabilitet i landet och regionen,
- an) utöka uppdraget Eufor Althea i Bosnien och Hercegovina och stärka dess verktygslåda för konfliktförebyggande; konstatera att detta är EU:s hittills mest framgångsrika fredsbevarande och fredsbyggande uppdrag, som har upprätthållit stabiliteten i regionen och bidragit till en säker och trygg miljö i landet,
- ao) inrätta en mekanism för att kontrollera och säkerställa genomförandet av alla avtal som hittills ingåtts mellan Serbien och Kosovo och regelbundet rapportera till parlamentet för att se till att ytterligare spänningar avvärjs och tillhandahålla effektivare medling och underlättande insatser mellan parterna, bland annat genom att anslå mer resurser till den EU-understödda dialogen mellan Belgrad och Pristina och göra dialogprocessen mer medborgarinriktad, i syfte att bryta det rådande dödläget,
- ap) sträva efter att dra lärdom av de misslyckade förebyggande diplomatiska insatserna mellan Armenien och Azerbajdzjan, som ledde till Azerbajdzjans militära operation i Nagorno-Karabach, och situationer liknande den som rådde under och efter kriget 2020, då EU:s passiva hållning, efter att OSSE:s ram för internationell dialog kommit till korta, inte var tillräcklig för att förhindra att en våldsam konflikt blossade upp igen och gjorde EU till en mindre verkningsfull aktör än andra regionala aktörer, såsom Ryssland, Iran och Turkiet, som också fortsätter att utöva sitt inflytande och minska EU:s inflytande i regionen och förhindra att konflikten sprider sig till Armenien; reagera på instabiliteten i Sydkaukasien i stort och stärka EU:s diplomatiska insatser inom ramen för de internationella diskussionerna i Genève och på andra sätt, i syfte att se till att

Ryssland fullgör sina skyldigheter enligt det avtal om eldupphör av den 12 augusti 2008 som framförhandlades av EU, framför allt att dra tillbaka sina ockupationsstyrkor från de georgiska regionerna Abchazien och Tschinvaliregionen/Sydossetien,

- aq) ta itu med de bakomliggande orsakerna till den långvariga israelisk-palestinska konflikten, som förvärrades ytterligare genom Hamas avskryvda terroristattacker mot Israel den 7 oktober 2023, som ledde till en motattack från Israels sida, vilka båda har lett till tusentals dödsoffer på båda sidor och ett enormt lidande för oskyldiga civila; intensifiera ansträngningarna, i samordning med sina partner i regionen och det internationella samfundet, för en framförhandlad tvåstatslösning, i den internationellt delade uppfattningen att detta erbjuder den bästa möjligheten till en hållbar fredlig lösning, i syfte att få ett slut på det återkommande våldet och göra det möjligt för människor på den israeliska och den palestinska sidan att leva i säkerhet, frihet och värdighet och med lika rättigheter; se till att EU ses som en medlare och opartisk fredsmäklare som upprätthåller internationell rätt för att få en mer verkningsfull roll på den internationella arenan,
- ar) främja EU:s deltagande i medling, fredsbyggande och konfliktlösning, såsom i Colombias fredsprocess, där unionens stöd var inriktat på att ta itu med de bakomliggande orsakerna till konflikten, inbegripet ojämlikhet och kränkningar av de mänskliga rättigheterna, genom försoningsinsatser, ekonomisk territoriell utveckling i form av landsbygdsintegration och politisk dialog på flera nivåer,
- as) prioritera tyst diplomati som ett förstahandsval när man genomför förebyggande initiativ, överbrygga klyftan mellan tidig varning och tidiga åtgärder, öka effektiviteten i samarbetet med andra internationella partner och förbättra samordningen inom EU, inbegripet i civil-militära frågor, och öka det lokala egenansvaret för EU-initiativ; ta till vara EU:s erfarenheter och bästa praxis i länder utanför EU för gränsöverskridande samarbete som ett mycket användbart instrument för hållbart fredsbyggande och konfliktlösning mellan grannar, särskilt efter stabiliseringen av konflikter,
- au) utarbeta en EU-agenda/EU-pakt/EU-vägledning för fred och diplomati under ledning av vice ordföranden/den höga representanten,
- av) utse freds- och konfliktrådgivare med uppdrag att samordna arbetet i delegationernas avdelningar för politik, press, information och samarbete,
- aw) inrätta en rådsarbetsgrupp för förebyggande och medling som ska diskutera prioriteringen av möjligheter till förebyggande insatser samt resulterande analyser, uppföljning och övervakning,
- ax) föreslå en institutionell uppgradering genom ett nytt nav för fred och förebyggande som fungerar som en enda kontaktpunkt för frågor om förebyggande arbete inom utrikestjänsten, förstärkt regionalt samarbete och ökad kapacitet att engagera sig i frågor som rör konflikter, fred, förebyggande och diplomati,

Stärkta partnerskap och internationell samordning

- ay) stärka partnerskap och samordning avseende förebyggande diplomati med internationella, regionala och subregionala aktörer, såsom FN, OSSE och dess kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter, Afrikanska unionen och dess regionala komponenter, afrikanska regionala organisationer (såsom Ecowas), Amerikanska samarbetsorganisationen och Sydostasiatiska nationers förbund; Europaparlamentet konstaterar att ett närmare partnerskap med FN och dess organ, särskilt den fredsbyggande kommissionen, kan leda till stärkt samordning inom konfliktförebyggande globalt,
- az) säkerställa en samordnad, dynamisk och multilateral strategi för tidig varning, konfliktförebyggande och medling mellan EU och andra internationella organisationer, såsom FN, den fredsbyggande kommissionen, Europarådet, OECD och OSSE; se till att EU:s delegationer där så är relevant kontinuerligt upprätthåller kontakter med FN:s fältmekanismer, såsom FN:s lokala samordnare,
- ba) använda diplomatiska medel och samarbeta med multilaterala plattformar för fred för att stärka och befästa relationer på ett föregripande sätt innan konflikter uppstår, särskilt FN:s fredsbyggande kommission och avdelningen för politik och fredsbyggande, OECD:s internationella dialog om freds- och statsbyggande samt OSSE:s centrum för konfliktförebyggande,
- bb) upprepa att partnerskapet mellan EU och FN bör utnyttja befintliga resolutioner och lärdomar för konfliktförebyggande och samarbeta för att utarbeta ny politik genom regelbundna samråd och utbyte av praxis; betona den avgörande roll som denna samordning kan spela för strategier för konfliktförebyggande,
- bc) välkomna FN:s nya agenda för fred och den fredsbyggande kommissionens roll och åtgärder för skydd av mänskliga rättigheter och fredsbyggande insatser; föreslå att nationella strategier för konfliktförebyggande samordnas med utrikestjänsten och presenteras på den fredsbyggande kommissionens agenda samt ett starkare samarbete med FN; konstatera att sådana utbyten och ett bättre partnerskap med internationella och regionala finansinstitut i hög grad skulle kunna bidra till konfliktförebyggande på områden av intresse för EU, liksom genom mindre förebyggande uppdrag som skulle kunna bedöma instabiliteten efter att civila uppdrag dragit sig tillbaka från konflikttrabbade länder eller länder med en potentiell konfliktrisk, med ett uppdrag att undanröja faktorer som hotar säkerhet och trygghet,
- bd) se till att EU är den enskilt största bidragsgivaren till FN-systemet och intar en ledande ställning i FN, i proportion till storleken på unionens bidrag till organisationen, som täcker 30 % av omkostnaderna och 33 % av utgifterna för FN:s fredsbevarande uppdrag,
- be) ta hjälp av EU:s representation vid FN:s högkvarter i New York, Wien, Genève och Nairobi för att aktivt samarbeta med andra FN-medlemsstater för att främja och skydda den diplomatiska regelbaserade världsordning som grundar sig på FN-stadgan, tillsammans med ett välfungerande, reformerat multilateralt system med ett inkluderande och effektivt FN i centrum,

- bf) gå vidare med strukturerade informationsutbyten, gemensam horisontavsökning, strategisk framsyn och jämställdhetsorienterade konfliktanalyser för att säkerställa överensstämmelse mellan EU och dess partner inom och utanför EU; konstatera att dessa åtgärder potentiellt skulle kunna föra EU närmare att bli en ledande aktör inom konfliktförebyggande och konfliktlösning runt om i världen,
- bg) erkänna den roll som relevanta regionala organisationer, berörda parter i medlemsstaterna, likasinnade partner och andra berörda aktörer, inbegripet det civila samhället och andra icke-statliga aktörer, spelar som nyckelaktörer för effektivt förebyggande, medling och lösning, inbegripet kvinnor och ungdomar, och som fredsaktörer genom att de använder sig av sina historiska band och tar hjälp av individer med framstående meriter för att mildra eventuella kriser,
- bh) aktivt och inkluderande engagera ungdomar i insatser och samarbete för att förebygga konflikter och bevara freden, och genomföra EU:s ungdomshandlingsplan i EU:s yttre åtgärder, som stöder genomförandet av FN:s agenda för ungdomar, fred och säkerhet,
- bi) garantera att EU:s delegationer arbetar med en kontaktpunkt för konfliktförebyggande och fredsbyggande; se till att EU:s delegationer, särskilt de ovannämnda kontaktpunkterna, kontinuerligt tillhandahåller information från fältet till EU:s system för tidig varning för konflikter, EU Intcen och utrikestjänstens krishanteringscentrum,
- bj) öka insatserna för att bekämpa desinformation, felaktig information och utländsk inblandning från illvilliga aktörer som försöker underblåsa konflikter och polarisera samhällen, vilket kan leda till destabilisering av hela regioner; stärka samarbetet med likasinnade partner, såsom Nato, för att motverka desinformation, hybridhot och utländsk inblandning från länder utanför EU, vilket utgör en väsentlig del av den förebyggande diplomatin,

Förebyggande diplomati och utsatta grupper eller riskgrupper

- bk) erkänna de specifika sårbarheterna i riskgruppers konfliktsituationer, däribland kvinnor, barn, personer med funktionsnedsättning, personer i fängelse – i synnerhet politiska fångar – människorättsförsvarare, journalister och hbt-personer,
- bl) säkerställa att EU:s förebyggande diplomatiska insatser är tillräckligt lyhörda för dessa sårbarheter och beaktar riskgruppers särskilda problem och behov,
- bm) erkänna de specifika sårbarheterna i konfliktsituationer som icke-statliga organisationer möter på fältet, särskilt de som arbetar med riskgrupper och med sexuella och reproduktiva rättigheter,

Förbättrad EU-verktygslåda för förebyggande diplomati

- bn) förbättra EU:s förmåga att agera i situationer där det inte finns några likasinnade partner i syfte att stärka unionens ställning och geopolitiska inflytande inom

konfliktförebyggande och konfliktlösning, och stärka EU:s roll som en mer proaktiv och motståndskraftig aktör i den internationella ordningen,

- bo) stärka det tematiska programmet för fred, stabilitet och konfliktförebyggande inom instrumentet Europa i världen för att göra det möjligt för EU att bättre finansiera åtgärder som främjar fred, stabilitet och konfliktförebyggande; öka de tillgängliga medlen för konfliktförebyggande inom ramen för det tematiska programmet för Europa i världen för perioden fram till 2027, och öka den relevanta administrativa kapaciteten (ISP.2) eftersom detta skulle återspegla de genomgripande förändringarna av säkerhetsmiljön, särskilt sedan februari 2022; snabbt genomföra arbetssättet med kopplingen mellan humanitärt bistånd, utveckling och fred ("den trefaldiga kopplingen") för att stödja konfliktförebyggande insatser och stärka motståndskraften hos samhällen i områden som drabbats av frusna konflikter med varierande nivåer av instabilitet, osäkerhet och fattigdom,
- bp) påminna om att konfliktförebyggande inte får utnyttjas för säkerhetsändamål och geopolitiska ändamål, eftersom det riskerar att leda till kontraproduktiva återverkningar på fred och säkerhet på lång sikt,
- bq) stärka EU:s förmåga att tala med en röst och agera som en verkligt global aktör i respons på kriser genom att genomföra nödvändiga reformer av beslutsprocesserna,
- br) erkänna den roll som EU:s klimatdiplomati spelar för att förverkliga EU:s ambitioner om förebyggande diplomati; investera mer i stöd till samhällen världen över som befinner sig i frontlinjen för klimatkrisen och vidta förberedelser för den nu oundvikliga ökningen av extrema väderhändelser i syfte att mildra den därav följande ökningen av omständigheter som kan leda till konflikter och våld; ta itu med den roll som klimatrelaterade resursbrister och naturkatastrofer spelar i förvärringen av konflikter, och tillhandahålla inkluderande lösningar för klimat- och resursrelaterad osäkerhet; använda FN:s 28:e klimatkonferens (COP28), i synnerhet införandet av "fred" som ett tema för första gången i år, som en möjlighet att leda det internationella samfundet när det gäller att integrera och anpassa diplomatin för fred och klimat,
- bs) arbeta för att EU ska ta på sig en framträdande ledarposition inom fredsbevarande insatser, fredsskapande och medling, konfliktförebyggande och förstärkning av den internationella säkerheten runt om i världen genom att främja mer motståndskraftiga och varaktiga förbindelser med andra länder med hjälp av sina instrument och mekanismer, såsom Global Gateway,
- bt) påminna om att större fokus på att skydda och bevara kulturarvet efter konflikter och kriser kan bidra till att skydda identiteter, utveckla ömsesidig förståelse och skapa en grund för hållbar återhämtning, försoning och varaktig fred efter konflikter; konstatera att sådan praxis kan lägga grunden för framgångsrika förebyggande diplomatiska åtgärder,
- bu) samarbeta med kommissionen, rådet och parlamentet i syfte att stärka utrikestjänstens finansiella resurser och personalresurser, både vid dess högkvarter

och inom EU:s delegationer, för att göra det möjligt för utrikestjänsten att bland annat stärka sin förebyggande diplomatiska kapacitet och bli bättre förberedd på att hantera aktuella och framväxande globala utmaningar och konflikter,

- bv) tillämpa Jean Monnet-dialogen, den interparlamentariska dialogen och den parlamentariska dialogprocessen, som kan bidra till att bygga upp en demokratisk parlamentarisk kultur och förebygga konflikter i anslutningsländerna, särskilt genom nedtrappning i förbindelserna mellan Serbien och Kosovo,
- bw) insistera på en budgetökning för Gusp-åtgärder och andra lämpliga konflikt- och krishanteringsinstrument, för att fullt ut anpassa EU:s verksamhet och kapacitet till aktuella utmaningar och konflikter världen över,
- bx) utveckla en övergripande EU-strategi för förebyggande diplomati som omfattar långsiktiga åtaganden och initiativ för konfliktdrabbade länder utanför EU; främja utvecklingen av strukturer för flernivåstyre i konfliktdrabbade länder utanför EU samt en integrering av dem i regionala organisationer och strukturer, för att bidra till att undanröja faktorer som kan utlösa våld eller upptrappning av konflikter och till en hållbar lösning av dessa; i detta avseende utvärdera bästa praxis i hela världen och stödja inhemska aktörer och mekanismer för förebyggande genom att tillhandahålla nödvändigt politiskt, tekniskt och ekonomiskt stöd,
- by) stärka och uppdatera EU:s integrerade strategi för externa konflikter och kriser från 2018, med särskild uppmärksamhet på konfliktförebyggande och konfliktlösning som kombinerar främjande och skydd av mänskliga rättigheter, humanitärt bistånd, utvecklingsbistånd, fredsbyggande bistånd och säkerhetsbistånd med sanktioner och diplomatiskt engagemang och fullt ut tar itu med alla aspekter av konflikten, även i partnerskap med lokala och internationella partner,
- bz) betona behovet att inrätta en europeisk civil fredskår som sammanför expertis från institutionella och icke-institutionella aktörer när det gäller konfliktförebyggande, fredlig konfliktlösning och försoning, i syfte att göra EU:s civila krishantering mer trovärdig, sammanhållen, effektiv, flexibel och synlig,
- ca) överväga att, trots den politiska dimensionen och konfliktlösningar, använda rättstvister genom en internationell domstol, såsom Internationella brottmålsdomstolen eller Internationella havsrättsdomstolen, som en metod för förebyggande diplomati,
- cb) öka sina insatser för offentlig diplomati och synliggörande och kommunikationskampanjerna för att se till att EU ses som en global fredsaktör och en nyckelaktör i den förebyggande diplomatin och fredsbyggandet, inbegripet förebyggande av konfliktdimensionen i sina uppdrag och insatser, och att unionens insatser och framgångshistorier inte undergrävs av falska budskap som sprids eller hävdas av andra globala aktörer med närvaro i konfliktregioner; anslå nödvändiga resurser till utrikestjänsten, särskilt avdelningen för strategisk kommunikation och framsyn vid utrikestjänsten och EU:s delegationer, för att säkerställa inkludering och samstämmighet i deras samarbete med partnerländerna,

- cc) fortsätta att professionalisera den förebyggande diplomatin genom att se till att den ingår i utbildningsprogrammet för den permanenta strukturen i Europaparlamentets pilotprojekt om inrättandet av den europeiska diplomatakademin,
- cd) bygga vidare på befintliga välfungerande samarbetsmekanismer i EU, såsom civilskyddsmekanismen och GSFP-uppdrag och GSFP-insatser, för att utnyttja medlemsstaternas expertis och undvika dubblering av insatser och resurser; anse att medlemsstaterna bör vara mer delaktiga i fastställandet av prioriteringar för det förebyggande arbetet och handlingsalternativ, vilket torde leda till ökat utbyte och bättre samordning mellan dem.

o

o o

2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna rekommendation till rådet, kommissionen och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik.

MOTIVERING

Den globala ordningen förändras snabbt, framväxande stormakter konfronteras med traditionella aktörer, ny teknik innebär nya utmaningar för den globala styrningen, maktdynamiken blir alltmer fragmenterad och den regelbaserade världsordningen utmanas oftare. Med Rysslands olagliga anfallskrig mot Ukraina hotar nu ett krig direkt den europeiska och globala säkerheten. Vi bevittnar också de största geopolitiska spänningarna och den största konkurrensen mellan stormakter sedan kalla krigets tidsålder.

Denna geopolitiska instabilitet, ökningen av antalet konflikter och den starka kopplingen mellan yttre och inre säkerhet kräver att EU intensifierar sina förebyggande diplomatiska insatser och anpassar sin verktygslåda till konflikternas föränderliga natur. På grund av ny teknik blir konflikterna mer komplexa, dödliga och svårare att lösa. Det vi behöver är därför att förebygga konflikter innan de uppstår och fokusera på att hålla fast i svårvunna fredsvinster i områden där det tidigare varit konflikter.

Utifrån EU:s missade möjligheter och framgångshistorier lägger föredraganden fram ett antal rekommendationer till rådet, kommissionen och den höga representanten/vice ordföranden som skulle förstärka EU:s verktygslåda för förebyggande diplomati och göra unionen till den globala aktör inom förebyggande diplomati som den kan och bör vara.

Rekommendationerna är inriktade på sex huvudområden där förbättringar av EU:s förebyggande diplomatiska arsenal bör uppnås:

1. Förståelse av den lokala och kulturella kontexten
2. EU:s system för tidig varning för konflikter
3. Rollen för EU:s särskilda representanter och sändebud i den förebyggande diplomatin, deras ansvarsskyldighet och överblick över vad de uppnått
4. Lärdomar från EU-medlad konfliktlösning och frusna konflikter
5. Stärkta partnerskap och internationell samordning
6. Från strategiskt oberoende till förebyggande diplomati

När det gäller den lokala och kulturella kontexten bör EU utveckla verktyg för förebyggande diplomati och stöd till statsuppbyggnad som är skraddarsytt efter landets kulturella, historiska och politiska kontext. EU bör noga välja ut sina sändebud och representanter i konfliktområden och regioner som varit drabbade av konflikter för att undvika att skapa kontroverser i samband med utnämningar från medlemsstater med ett historiskt förflutet i dessa länder eller regioner.

När det gäller EU:s system för tidig varning för konflikter rekommenderar föredraganden att man ser till att det är tillräckligt proaktivt och bygger på löpande, framåtblickande och

gedigna analyser av riskfaktorer. Hon efterlyser också en regelbunden utvärdering av resultaten av detta system för att göra det mer effektivt i framtiden.

EU:s särskilda representanter och sändebud bör spela en nyckelroll i EU:s förebyggande diplomatiska insatser. Trots att de tillsatts för att främja EU:s politik och intressen och fungera som medlare i oroliga regioner och länder är effekterna av deras arbete och initiativ inte synliga och inte föremål för parlamentarisk granskning. Rådet och utrikestjänsten bör överväga möjligheten att utse mer välkända politiker för dessa befattningar, för att matcha de tunga namn som ofta utses av andra globala aktörer till liknande oroliga regioner.

I ljuset av erfarenheterna från EU-medlad konfliktlösning och frusna konflikter, särskilt i Afrika, västra Balkan, Nagorno-Karabach, Cypern, Nordirland, Afghanistan och Ukraina, rekommenderar föredraganden att man i EU:s framtida förebyggande diplomatiska åtgärder tar till sig de missade möjligheterna och undviker liknande situationer i framtiden. I synnerhet bör EU noggrant och kontinuerligt bedöma och analysera riskfaktorerna och anpassa sina åtgärder i konfliktregioner för att förhindra att det uppstår ett politiskt vakuum som skulle kunna fyllas av aktörer som kanske inte agerar i det berörda landets eller den berörda regionens intresse, eller att det sprids falska budskap.

Partnerskap och internationell samordning är avgörande för en framgångsrik förebyggande diplomati, och EU bör fortsätta att stärka sina partnerskap med internationella, regionala och subregionala aktörer, såsom FN, OSSE, Afrikanska unionen och Asean, även när det gäller tidig varning, konfliktförebyggande och medling. En integrerad strategi som kombinerar humanitärt bistånd, utvecklingsbistånd, fredsbyggande bistånd och säkerhetsbistånd med diplomatiskt engagemang, i samordning med partner, skulle vara mer heltäckande och ge gynnsammare resultat inom förebyggande diplomati.

Sist men inte minst bör EU öka sitt strategiska oberoende för att betraktas som en stark aktör inom förebyggande diplomati. Detta kan uppnås om EU talar med en röst och åtgärderna på plats samordnas mellan EU och dess medlemsstater, så att man rör sig bort från enskilda intressen. Med utgångspunkt i tidigare erfarenheter av gemensamma EU-mekanismer, såsom EU:s civilskyddsmekanism eller EU:s fredsbevarande uppdrag, kan EU anta en liknande strategi när man utvecklar en integrerad och alleuropeisk strategi för förebyggande diplomatiska uppdrag. Det är också viktigt att bättre förmedla EU:s resultat och framgångshistorier. Även om EU är den största givaren av utvecklingsbistånd i världen är resultatet av denna betydande investering obetydligt på den offentliga diplomatins arena och blir ofta kullkastat av falska budskap från andra stormakter med närvaro i utvecklingsländerna.

Alla dessa rekommendationer bör föra EU ett steg närmare att bli en ledande aktör inom konfliktförebyggande och konfliktlösning i hela världen. Genom att förena sina krafter skulle EU och dess medlemsstater kunna överbrygga de fallgropar som de stött på i vissa

av EU:s tidigare medlingsåtgärder och inta ett mer framgångsrikt interventionistiskt förhållningssätt.

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN

Föredraganden förklarar, i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen, att hon har mottagit synpunkter från följande enheter eller personer i samband med att betänkandet utarbetades, fram till dess att det antogs i utskottet:

Enhet och/eller
Kontoret för OSSE:s högkommissarie för nationella minoriteter
Avdelningen för politik och medling i FN:s avdelning för politiska frågor och fredsbyggande
Direktoratet för den integrerade strategin för säkerhet och fred, utrikestjänsten

Ovanstående förteckning upprättas uteslutande på föredragandens ansvar.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Antagande	28.11.2023
Slutomröstning: resultat	+ : 54 - : 5 0 : 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Traian Băsescu, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Georgios Kyrtos, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Pedro Marques, David McAllister, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Elena Yoncheva, Tomáš Zdechovský, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Vladimír Bilčík, Jakop G. Dalunde, Loucas Fourlas, Christophe Grudler, Anja Haga, Evin Incir, Andrey Kovatchev, Alessandra Moretti, María Soraya Rodríguez Ramos, Bert-Jan Ruissen, Mick Wallace, Milan Zver
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 209.7)	Clare Daly, Mónica Silvana González, Miguel Urbán Crespo

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

54	+
ECR	Anna Fotyga, Bert-Jan Ruissen, Dominik Tarczyński, Witold Jan Waszczykowski
NI	Fabio Massimo Castaldo, Kinga Gál, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Loucas Fourlas, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Anja Haga, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Željana Zovko, Milan Zver
Renew	Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, María Soraya Rodríguez Ramos, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Mónica Silvana González, Evin Incir, Pedro Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Elena Yoncheva
The Left	Clare Daly, Miguel Urbán Crespo, Mick Wallace
Verts/ALE	Jakop G. Dalunde, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

5	-
ECR	Hermann Tertsch, Charlie Weimers
ID	Jean-Lin Lacapelle, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis

0	0

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster